

Qujanaq.

Qujanarlu soraarummeerutimma saqqummiunnissaanut periarfissikkassinga.

Pissanganinni oqaassisakka puigoqinagakkit oqaatigerusutakka atuagassanngorlugit allassimavakka.

Aallartinnitsinni oqareernittut Ilisimatusarfimmi inuiaqtigiielerinermik ilisimatusarsimavunga.

Soraarummeerutiga piaaralugu tuluttut allassimavara, taamaaliorniarlungalu aalajangerama soraarummeersitsisima apeqqutaa siulleq tassaavoq; Sooq ilinniartutut allatulli danskisut oqaatsit atorlugit soraarummeerutit allannianngiliuk?

Ila soormitami ilinniartutut allatulli danskisut oqaatsit atorlugit soraarummeerutiga allannianngikkiga?

Soraarummeerninni allaaseraara ullumikkut siunissamilu Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata iluani aningaasaqarnikkut unammilligassat. Tassani samminiarnerusimallugu nunatsinnit avammut nalilinnik nussuineq.

Ullumikkullu nalilinnik nussuinertaa sammisavarra, tamatumanilu qarasaq atorlugu Namminiilivinnissamik eqqartuinermi atorneqakkajuttoq, tassalu aningaasaqarnikkut namminersorsinnaaneq saqqummiivigissallugu.

Kisitsisit tamanit nassaarineqarsinnaasut atorlugit, aalisarnerup iluani avammut niuerutitta Islandip avammut niuerutaanut sanilliullugit, 2009-mi Kalaallit Nunaannit nalilinnik aningaasanngortitsinertaqanngitsumik annissuineq 1,3 milliardinik naleqarsimavoq.

2014-imi Kalaallit Nunaannit nalilinnik aningaasanngortitsinertaqanngitsumik annissuineq 3,3 milliardinik naleqarsimavoq.

Eqqarsaatigeriaruk illit qaleralittat aqqusinermi 10 kronelerlugu inummut arlaannut tunigukku, taassumalu inuup illit qaleralittat aatsaannguummat ilinnit pisiani suliareqqinngiivillugu inummut allamut 25 kronelerlugu tunippagu, taamaalillunilu 15 kronemik illit iluanaarutissaraluannik arsaarlutit iluanaarluni.

Tassa taakku 2009-mi 1,3 milliardit, 2014-imalu 3,3 milliardit eqqartukkakka.

Sooruna nalilinnik nussuineq unitsinneqarsimanngitsoq?

Naatsumik oqaatigalugu unitsitsiniaaneq ajornakusoortorujussuummat, nussueriutsillu inunnit ikitsuinnarnit ilisimaneqarnerat tamatumani aamma oqaatigisariaqarmat.

Kisiannili ajornakusoornera piinnarlugu uninngaannartariaqanngilagut.

Nalilinnik nussuineq unitsinneqartariaqarpoq Namminiilivinnissamut Allorianeq Tulleq pissappat.

- Selskabsskaterput, suliffeqarfinnut akileraarut, nunarsuarmi qaffasinnerpaat akornanniittooq nunatta karsianut sunniuteqanngitsumik, tassa annaasaqaataanngitsumik, apparneqarsinnaavoq. Allaat 15%-imut.

- Nalilinnik nussuinermik immikkut ilisimasallit SKAT-eqarfimmi atorfinitssinnejarsinnaapput. Taakkua suliffeqarfuit sinnejartoornissaannarmik ingerlanneqartut akileraarusunnginnermik tunngavilimmik nunatsinneersunit nussuinersut misissuisussatut inissinnejarsinnaallutik.
- Islandimi ingerlariuseq assigalugu aalisakkanut qalerualinnullu tunitsivinnut tunisinermut paasissutissat paasiuminaallisakkat tamanut takuneqarsinnaasunngortinnejarsinnaapput.
- Nunarsuarmi aalisakkanut tunitsivinni aalisakkat niuerutigisatta agguaqatigiissillugu kiilumut qanoqarneri qaamatikkaartumik pissarsiarisinnaavagut.

Massakkut naatsorsueqqissaartarfikkoorullugu uppernarsaatissaqarpugut minnerpaamik milliardit angullugit naleq nunatsinnit annissorneqartoq.

Namminiilivinnissatsinnut alloriassagutta systemip ullumikkut atorneqartup qimannissaa, nalilinnillu annissuinermik akiuiniarluni Inatsisartut aqqtigalugit Inatsisiliortoqarnissaa angusariaqarpaput.

3,3 milliardit tamakkerlugit pissarsiariumaarigut ilimanangilaq.

Kisiannili ullumikkut Namminiilivikkusunnitsinni nalip aniasup aniatinnarnissaanut akissaqanngilagut. Millionilikkaat aniasut unitsinnissaanut sapiulluta uniinnassagutta, aamma allamik aqutissaqarpugut, tassalu Namminiilivinnissamut Aningaasaliisarfik, tassa investeringsfondi, ukiumut 100 millioninik ataavartumik aningaasalersorneqartoq.

Inummut akileraarut procentimik ataatsimik qaffallugu, pisortanilu sipaarutissanik 10-20 millioninik nassaarnikkut aningaasalersorneqartussaq.

Ernianik isertitsissutaajumaartussat, akit qaffakkiartorneri, teknikkimullu tunngasut allat aallaavigalugit ukiut 50-it 200-t qaangiuppata Namminiilivinnissamut Aningaasaliisarfip ernianik isertitaasa Danmarkimiit bloktiskudit angeqqatigilerumaarpaat, taarsersinnaanngorumaarlugillu.

Soraarummeerutip allannerani kisitsiserpassuit ikkussuunnerini upperinikuunngisara upperiartulersimavara, naggataagullu upperilerlugu.

Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaa ajornanngilaq.

Nalillit pigereerpagut, qanorliuna nalillit pigisatta nunatsinni aningaasanngortinnissai ilikkartariaqaripput.

Allaallumi issiaannaraluarluta investeringsfondiliornikkut siunissami uagut toqoreernitta kinguneranik Namminiilivinnissap qulakkeerneqarnissaa massakkut ataatsimoorullugu qulakkeersinnaallutigu.

Saqquumiussinera naggaserlugu apeqqut tunniukkusutara unaavoq:

Namminiilivinnissaq aningaasatigut qulakkeersinnaallutigu nalunngikkutsigu, suli alloriarnissamut tullermut qunuvugut, ilaa naamik?

Qujanaq.